

تابلو‌اعلانات

نیاز دانشگاه‌های علوم پزشکی به تجهیزات جدید

علیرضا دهلوی

بسیاری از بیمارستان‌ها در حال حاضر با کمبود یا قدیمی بودن تجهیزات روبه‌رو هستند و با توجه به اینکه این مشکلات شامل همان امکاناتی است که برای آموزش و پژوهش مورد استفاده قرار می‌گیرد، بنابراین وقتی صحبت از کمبود امکانات آموزشی و پژوهشی و عدم تناسب بین ایجاد امکانات و جذب دانشجو می‌شود، در واقع همین امکانات بیمارستان‌هاست. معاون آموزشی سابق دانشگاه علوم پزشکی مشهد با اشاره به این مشکل گفت: «یکی از معضلات مهم دانشگاه‌های علوم پزشکی در حوزه آموزشی و پژوهشی، نبود تجهیزات یا کهنه و قدیمی بودن آنهاست.»

دکتر جلیل تول‌افشاری، با بیان اینکه میزان جذب دانشجو در مقاطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌های علوم پزشکی در سال‌های اخیر رشد قابل توجهی داشته است، افزود: «این رشد، عمدتاً در تعداد دانشجویان علوم پایه دانشگاه‌های علوم پزشکی بوده و توانسته دستاوردهای خوبی را نیز به دنبال داشته باشد.»

■ **توسعه متناسب نبوده است**

وی ادامه داد: «در عین حال متأسفانه نرخ پذیرش دانشجو متناسب با فرام‌کردن بسستر تحقیقات و آموزش نبوده و بسیاری از مسائل آموزشی و پژوهشی در دانشگاه‌های علوم پزشکی نیاز به تجهیزات و امکانات به روز دارد که یکی از معضلات دانشگاه‌های علوم پزشکی در حوزه آموزشی و پژوهشی، نبود این تجهیزات یا کهنه و قدیمی بودن آنهاست.»

معاون آموزشی سابق دانشگاه علوم پزشکی مشهد اظهار کرد: «در رشته پزشکی با توجه به رشدی که در بیمارستان‌ها بوده است تا حد امکان توسعه و جذب تجهیزات را تا اندازه‌ای داشته‌ایم، اما متأسفانه این توسعه متناسب با جذب دانشجو نبوده است.»

دکتر افشاری در ادامه با اشاره به اینکه مسلماً عدم تناسب بین جذب دانشجو و امکانات و تجهیزات آموزشی کشور را به هدف ایده‌آل در زمینه آموزش پزشکی نخواهد رساند، گفت: «دانشجویی که در دانشگاه علوم پزشکی آموزش می‌بیند، وقتی می‌تواند با اهداف آموزشی و پژوهشی دانشگاه همراه و متناسب باشد که امکانات و تجهیزات آموزشی و پژوهشی برای آموزش وی فراهم باشد.»

■ **کیفیت متناسب با امکانات**

وی تصریح کرد: «در زمینه حل معضل تجهیزات و امکانات آموزشی در دانشگاه‌های علوم پزشکی چند راهکار وجود دارد که از آن جمله می‌توان به حرکت از گسترش کمیت به سمت کیفیت در زمینه جذب دانشجو در تحصیلات تکمیلی اشاره کرد. در این صورت باید علاوه بر کاهش جذب دانشجوی تحصیلات تکمیلی، بیشتر به کیفیت متناسب با امکانات موجود دانشگاه‌های علوم پزشکی بپردازیم.»

دانشجویان دانشگاه‌های علوم پزشکی در دوران تحصیل خود با امکانات بیمارستانی و درمانی سر و کار دارند و زمانی که راجع به کمبود امکانات آموزشی و پژوهشی صحبت می‌شود، بیشتر امکانات بیمارستانی و درمانی مدنظر است، چراکه در دانشگاه‌های علوم پزشکی تمام تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای درمان بیماری‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرد، بنابراین وقتی دانشجوی پزشکی از امکانات محروم باشد، نمی‌توانیم تربیت دانشجو را به بهترین نحو انجام دهیم.

تقویت توان صادراتی دانش‌بنیان‌ها

در نخستین روز نمایشگاه بین‌المللی ایران هلث، تفاهمنامه توسعه کسب و کار بین‌المللی شرکتهای دانش بنیان و فناوری حوزه تجهیزات پزشکی از طریق تقویت توان صادراتی و انتقال تکنولوژی بین معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی امضا شد.

این تفاهمنامه به امضای رضا مساللی، مشاور وزیر و مدیر کل تجهیزات پزشکی وزارت بهداشت و علی مرتضی بی‌رنگ، قائم‌مقام معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور در امور بین‌الملل رسید. یکی از ارکان تحقق اقتصاد مقاومتی، نقشه جامع علمی ویژه به توسعه اقتصاد دانش‌بنیان است که به توسعه بین‌المللی کسب و کار شرکتهای دانش بنیان وابسته است و در اسناد بالادستی کشور از جمله سیاست‌های کلی علم و فناوری، سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، نقشه جامع علمی کشور، قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه‌ای کشور و قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر، توجه به توسعه صادرات محصولات دانش‌بنیان و ارتقای سطح بنگاه‌ها در رسیدن به این هدف والا، به صراحت مورد تأکید قرار گرفته است. در این تفاهمنامه مقرر شده است که از تقویت توان صادراتی و انتقال فناوری شرکتهای دانش بنیان و فناوری حوزه تجهیزات پزشکی به‌ویژه تمهید حضور در رویدادهای بین‌المللی، اخذ استانداردهای بین‌المللی، انجام تحقیقات بازار و ثبت خارجی محصولات حمایت‌صورت گیرد.

دانشگاه

خبر از برداشتن تحریم‌ها علیه آموزش داشت، آن هم تحریم تحصیل دانشجویان ایرانی در رشته‌های مرتبط با انرژی هسته‌ای که جمله «لغو خواهد گردید» در انتهای آن آمده بود. بنابراین تحریم‌های سیاسی برخی دانشجویان رشته‌های دانشگاهی را با مشکل مواجه کرد و البته تحریم‌هایی که روی کاغذ رفع شده بود در عمل چندان راهگشا نبود.

■ **فرصتی که قدر ندانستند**

اما رشته‌های قرار گرفته در لیست تحریم‌های گذشته همچنان مشکلاتی را دارند زیرا نبود مدیریت آگاه در برخی مراکز علمی باعث شد که در این سال‌ها نتوانند انبارهایشان را از تجهیزات مدرن پر کنند تا در صورت بازگشت تحریم‌ها، آسیب‌پذیر نشوند. به عنوان مثال دانشجویان فیزیک مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری برخی مراکز دروس آزمایشگاهی ندارند و لوازم آزمایشگاه‌ها در گوشه‌های خاک می‌خورند. در حقیقت طبق گفته برخی استادان، ارائه درس‌های تئوری برای عموم دانشجویان فیزیک کفایت می‌کند و در موارد خیلی خاص می‌توان واحدهای آزمایشگاهی را در برخی دانشگاه‌های برتر ارائه کرد. این در حالی است که در چارت درسی رشته فیزیک ارشد و دکتری واحد آزمایشگاه گنجانده شده، اما به دلیل تهیه سخت لوازم و تجهیزات آزمایشگاه‌ها معمولاً دروس دیگری را جایگزین می‌کنند.

این موضوع شامل حال پایان‌نامه‌ها هم شده است و اساتدان تا حد امکان از ارائه موضوعاتی عملی و آزمایشگاهی خودداری و به ارائه موضوعات تئوری معمول بسنده می‌کنند. هر چند که تقویت سطح دانشجویان در علوم مختلف به ویژه علم فیزیک با کاربردهای خاص آن در سازمان‌ها و نهادهای انرژی هسته‌ای می‌تواند اقدامی آینده‌ساز برای کشور باشد، اما محدودیت در این راستا زیاد است و حال که امریکا در برجام خارج شده است، احتمالاً محدودیت‌های گذشته باز خواهد گشت. البته در این مورد دانشگاه‌ها مسئولان کشوری معتقد هستند که تحریم‌های گذشته بازمانی کرده‌و در برجام همچنان بر قدرت به راه خود ادامه می‌دهد، در چنین شرایطی از تمام ظرفیت‌های دانشجویان کشور برای ارتقای آنها در دروس عملی و تئوری استفاده شود و برای جامعه دانشگاهی تحریم معنای خود را از دست بدهد.

گزارش یک

خود تحریمی، آفت محیط‌های علمی

کلاس‌های درس فنی به کمانروند

دانشگاه مجموعه‌ای از آزمایشگاه‌های

پیشرفته، تجهیزات مدرن و همکاری‌های

مشترک است. پیش از رفع تحریم‌ها بسیاری

از تجهیزات آزمایشگاهی و تجهیزات مورد نیاز تحقیقات به روش‌های مختلفی

فراهم می‌شد. اکنون هم زیر سایه برجام،

در بر همان پاشنه می‌چرخد و دانشگاه‌ها

با خود کفایی مشکلاتشان را حل می‌کنند.

در واقع دست یافتن به تجهیزات مدرن و تبادل

علمی مهم‌تر از امکان قانونی، نیازمند مدیریت

خلاق و کارآمد است. دانشگاه و علم بدون

سرمایه‌گذاری به جایی نمی‌رسند و آن سطح از

سرمایه‌گذاری که دانشگاه پویا خلق کند، نیازمند

مدیرانی با صلاحیت است. با وجود برجام و خارج

شدن رشته‌های تحصیلی از لیست تحریم، اما

همچنان جامعه دانشگاهی از برخی محدودیت‌ها

گزارش ۲

حسین اعلائی

خرابی سامانه گلستان و سرگردانی دانشجویان

دانشجویان دانشگاه صداوسیما به دلیل خرابی سامانه ثبت‌نام با مشکل مواجه شده‌اند

دانشجویان دانشگاه صداوسیما چند ماهی است که با خرابی سامانه جامع گلستان با مشکلات عدیده‌ای به خصوص در ایام آغاز امتحانات روبه‌رو شده‌اند. سیستم جامع گلستان، دقیقاً همان مسئله‌ای است که چند وقتی ذهن دانشجویان برخی دانشگاه‌های کشور را در این ایام امتحانات درگیر کرده است. از آنجایی که تمام اطلاعات ثبت‌نام و تحصیلی دانشجویان دانشگاه‌های دولتی سراسر کشور در این سامانه وجود دارد و دانشجویان فقط از آن طریق می‌توانند به ثبت‌نام، انتخاب واحد، درخواست‌های تحصیلی، دریافت کارت امتحان ... بپردازند، بروز یک مشکل کوچک در این سامانه می‌تواند عواقب سختی را برای دانشجویان به ارمغان آورد و حتی در برنامه‌ریزی‌ها و کارهای دانشگاه اخلال وارد کند. گویا دو ماهی است که سامانه گلستان دانشگاه صداوسیما با مشکل مواجه شده و دانشجویان اصلاً امکان ورود به این سامانه را ندارند. در حقیقت این مشکل باعث شده تا آنها در این ایام نتوانند علاوه بر نمر رساندن مرحله ارزشیابی اساتید، به اطلاعات امتحانات

پایان ترم خود دسترسی داشته باشند و حتی کارت ورود به جلسه امتحان را هم دریافت کنند.

■ **مسئولان در جست‌وجوی راه‌حل**

یکی از دانشجویان این دانشگاه به خبرگزاری دانشجو گفته است که وقتی دانشجویان اعتراضی خود را نسبت به این مسئله به مسئولان

دانشکده‌ها و دانشگاه عنوان کرده‌اند، ابتدا با پاسخ‌های متونعی همچون خرابی و امید به اصلاح آن در امروز و فردا روبه‌رو شده‌اند، اما با نزدیک شدن به ایام امتحانات و جدی شدن موضوع، مسئولان با تلاش برای اصلاح سامانه اقدام کرده‌اند که البته هنوز خرابی سامانه جامع

گلستان دانشگاه پابرجاست و مشکل دانشجویان حل نشده است. با وجود این مشکل و حل نشدن آن، مسئولان دانشکده‌ها در تلاشند تا با اطلاع‌رسانی در کانال‌های فضای مجازی دانشگاه به تمامی دانشجویان زمان امتحانات و پایان کلاس‌ها را اعلام کنند. به گونه‌ای که در یکی از همین کانال‌های فضای مجازی بیان شده به دلیل مشکل به وجود آمده در قسمتی از مرکز داده‌های اینترنتی دانشگاه، دسترسی به سایت‌های اطلاعات صداوسیما تا اطلاع ثانوی فقط از داخل ساختمان و خوابگاه‌های دانشجویی دانشگاه امکانپذیر است. این موضوع در حالی است که کلاس‌های دانشگاه به اتمام رسیده و دانشجویان در فرصت باقیمانده تا شروع امتحانات دیگر به دانشگاه نمی‌روند. گاه حتی برخی از دانشجویان شهرستانی در تعطیلی بین پایان ترم تحصیلی و شروع امتحانات به شهرستان محل سکونت خود می‌روند دیگر تا شروع امتحانات امکان سفر به تهران و رتدن به دانشگاه برای دریافت کارت ورود به جلسه را ندارند.

دهن کجی کانون و کلابه قوانین وزارت علوم

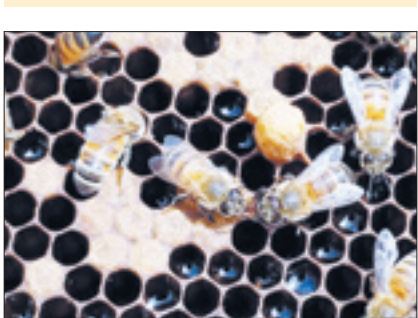
دانش آموختگان علمی کاربردی قربانی رفتار سلیقه‌ای شده‌اند

این در حالی است که واحدهای مختلفی در دانشگاه علمی کاربردی در سال‌های گذشته با ایجاد رشته‌های حقوقی مثل ارشد و معاضدت قضایی، دستیار قضایی، حقوق ثبتی و... اقدام به جذب دانشجو کردند. اکنون هزاران دانشجو در این دانشگاه در رشته‌های حقوقی فارغ‌التحصیل شده‌اند، فارغ‌التحصیلانی که حتی اگر در آزمون وکالت با کسب رتبه برتر و عالی مواجه شوند نیز هزاران دانش‌آموخته در رشته‌های حقوقی خواهد کرد، جلوگیری کنند.

دستاوردهای ایرانی

با نامیدن امسال به نام «حمایت از کالای ایرانی» درصدمین‌این‌ستون‌راه تحقیقات و پروژه‌های عملیاتی دانشگاهی اختصاص دهیم که وجه تمیزه آنها ارتباط با بازار است؛ چه پروژه‌های علوم انسانی و چه مهندسی و چه پزشکی. ارتباط دانشگاه با بازار، مهم‌ترین بخش حمایت دانشگاهی از کالای ایرانی است که اگر به طور کامل و صحیح عملیاتی شود نقش بی‌بدیلی در تحقق اقتصاد مقاومتی خواهد داشت. در همین زمینه پذیرای آثار جامعه دانشگاهی برای نشر در این ستون هستیم.

تأثیر زهر زنبور عسل بر سلول‌های سرطانی

در یک طرح تحقیقی، اثر زهر زنبور عسل بر سلول‌های سرطانی روده بزرگ انسان در محیط آزمایشگاه مورد بررسی قرار گرفت. مجری این طرح تحقیقی اظهار کرد: در این مطالعه، خواص ضدتوموری زهر زنبور عسل روی سرطان روده بزرگ انسان بررسی شد. نتایج نشان داد که زهر زنبورعسل با الگوی وابسته به غلظت و غیروابسته به زمان، دارای اثر کشندگی بر این سلول‌هاست. ماهچین گوانجی با بیان اینکه اثبات دقیق این موضوع نیازمند تحقیق بیشتری است، افزود: برای این تحقیق، القای مرگ برنامه‌ریزی‌شده سلولی (آپوپتوزیس) در سلول‌های سرطانی تیمار شده با زهر زنبور عسل مورد بررسی قرار گرفت، اما برای رسیدن به نتایج دقیق‌تر نیازمند تست حیوانی هستیم.

وی تأکید کرد: سرطان به عنوان یک مشکل جهانی در تمام دنیا همه‌گیر شده و برای این منظور پیدا کردن راهی برای درمان این بیماری، بسیار حائز اهمیت است. محقق پژوهشگر اصفهانی با بیان اینکه زهر زنبور عسل برای بیش از هزاران سال در درمان بیماری‌های مختلف کاربرد داشته است، اضافه کرد: زهر زنبور با دارا بودن موادی مثل ملیتین، فسفولیپاز و آپامین، اثر ضدتوموری بر بدبخمی‌های کلیه، کبد، مثانه و پروستند دارد. وی ادامه داد: با توجه به موارد مذکور، هدف از انجام این مطالعه، بررسی اثر مهارکنندگی این ماده طبیعی بود که برای نخستین بار خاصیت ضد توموری زهر زنبور را بر این رده در بدبخمی توده‌های سرطانی مورد بررسی قرار داد.

طرح تحقیقی «بررسی تأثیر زهر زنبور عسل بر سلول‌های سرطانی روده بزرگ انسان در محیط آزمایشگاه»، از سال ۱۳۹۶ با همکاری پژوهشگران دانشگاه‌های آزاد اصفهان، تهران، علوم پزشکی اصفهان و شیراز انجام شد و به زودی بررسی‌های سم‌شناسی و آزمایشات مولکولی دیگر در محیط آزمایشگاه نیز بررسی می‌شود.

تولید نانوپودرهای استخوانی

محققان مرکز نوآوری دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی موفق به تولید و تجاری‌سازی نانو پودرهای استخوانی با کاربرد در حوزه‌های آتوپدی و دندانپزشکی شدند.

مسعود مرادجو، مجری طرح، تولید پودرهای استخوانی سنتتیک را از زمینه‌های تحقیقاتی خود نام برد و گفت: یکی از محصولات که در همه اعمال جراحی فک و صورت و همچنین در کاشت ایمپلنت و ارتوپدی از آن استفاده‌های وسیعی می‌شود، پودرهای استخوانی است که در کنار فلزات از آن بهره‌برداری خواهد شد.

وی با بیان اینکه نمونه خارجی این محصول در بازار در دسترس است، خاطر نشان کرد: نمونه آلمانی این محصول هر نیم‌سی‌سی آن ۵۰۰ هزار تومان است، ولی محصول ما با ۹۰ هزار تومان به بازار عرضه شد که به دلیل قیمت و کیفیت آن مورد استقبال پزشکان قرار گرفته است. مرادجو با تأکید بر اینکه این پودرها از دو منبع «اهدایی» از انسان و «سنتز» تولید می‌شود، یادآور شد: پودر استخوانی اهدایی از انسان در ایران نداریم چون باید نمونه‌های استخوانی از سوی سازمان پزشکی قانونی در اختیار ما قرار داده شود.

این محقق انتقال بیسماری از فرد دهنده به فرد گیرنده را از دیگر چالش‌های استفاده از منبع اهدایی نام برد و افزود: یکی از دلایلی که موجب شد شیوه اهدایی در تولید پودرهای استخوانی کنار گذاشته شود، بیماری‌هایی است که توسط افراد دهنده به افراد گیرنده منتقل می‌شود. وی با بیان اینکه این بیماری‌ها از طریق دستگاه‌های در دسترس قابل تشخیص نیست، اظهار کرد: بیماری سرطان مغز استخوان از جمله این بیماری‌هاست که احتمال بروز سرطان در فرد گیرنده وجود دارد. از این رو، از سال‌های گذشته این روش در دنیا کنار گذاشته شده است.

مجری طرح با تأکید بر اینکه در محصول تولیدی ما، روش سنتزی استفاده شد، اظهار کرد: با استفاده از پودر کلسیم اکساید و کلسیم فسفات از طریق روش خاصی به پودر استخوانی تبدیل می‌شود. وی روش مورد استفاده در این تحقیق روش سنتزی محلولی داد: روش مورد استفاده در این تحقیق روش سنتزی محلولی است، به این معنا که در فاز محلولی موادی طبق پروتکل خاصی به یکدیگر اضافه شدند. محلول بودن این ترکیب باعث می‌شود که مواد در ابعاد نانومتری شکسته شوند. وی با بیان اینکه در این طرح به نانو هیپروکسید سیسیدیم، گفت: پودر تولید شده در حوزه‌های دندانپزشکی و ارتوپدی قابل استفاده است.